

IN HET BOS

op vlindersafari

Opa heeft zijn zolder opgeruimd. Langs de kant staan alle kistjes met glazen deksels en daarin de vlinderverzameling. Het zijn 12 kistjes met opgeprikte vlinders, die hij jaren geleden heeft verzameld. Dan zijn er nog de tekenblokken en schetsboeken vol met vlinders. Die liggen op een grote tafel. Verder staan er vijf stoelen, een ouderwets dia-apparaat en een wit scherm. Opa is van plan een dia-avond te organiseren voor de kinderen, hun ouders en tante Trijn. Hij heeft ze al uitgenodigd op zijn zolder. Als de lamp uit is, wordt het heel donker en kun je de dia's mooi zien. De vader van Tamara heeft Tamara's spreekbeurt gefilmd en zal die ook vertonen. Het belooft een prachtige avond te worden. Tim en Tamara lopen van kistje naar kistje. Wat zijn er veel vlinders in allerlei kleuren. Toen opa nog zeeman was, is hij in de landen, waar hij wachtte op lading vaak het binnenland ingetrokken en heeft vlinders gevangen. Toen hij in China daarvoor bijna werd gearresteerd is hij gestopt met zijn verzameling van opgezette vlinders. Daarna maakte hij meer dan duizend dia's van vlinders: in Azië, in Afrika en in Europa. Maar er is meer op zolder: de kinderen vinden er een aantal oude safari-hoeden met nekbeschermers. Tegen de muggenbeten vertelt opa. Hij had tegen muggen ook nog een net om zijn gezicht. Superinteressant, zo'n zolder als die van opa.

De voorstelling begint.

Als ze de vlinderverzameling en het filmpje van de spreekbeurt hebben bekeken, laat opa de eerste vlinders uit Azië zien. In Maleisië fotografeerde hij de Atlasvlinder, de grootste vlinder van de wereld. 25 tot 30 cm. groot is hij maar liefst. In China trok hij de Wudangbergen in om foto's te maken, maar hij kocht vooral de vlinders van de monniken, bij wie hij in hun klooster de nacht doorbracht. In Kenia maakte hij foto's in het Kakamegawoud. Hij laat ook een paar vlinders zien, die werden gekweekt door boeren daar. "Vlinders kunnen, als je de goede voederplant voor hun rupsen weet in een tuin met daarover een net gespannen

tamelijk gemakkelijk worden gekweekt", zegt hij "zo had de dierentuin in Emmen jarenlang de Atlasvlinder in hun vlindertuin. Over de hele wereld zijn er ongeveer 160.000 vlindersoorten".

Hij fotografeerde ook vlinders in Noord-Afrika. "Maar die ken ik", roept mama, "het zijn de Atalanta en de Distelvlinder". "Dat klopt", vertelt opa. "Ik vond het altijd zo mooi om vlinders, maar ook vogels, die we op

Ameland hadden weer terug te zien als ik op reis was. De Atalanta en Distelvlinder kunnen op Ameland niet overwinteren. Ze komen hier in de zomer echter wel heen gevlogen. Leggen eitjes, die weer rupsen worden en die ontpoppen ook tot vlinders. Maar deze volgende generatie vliegt in het najaar weer terug naar Zuid-Spanje en Marokko om daar hun eitjes te leggen. Duizenden mijlen leggen ze af. Soms moeten ze vele kilometers omvliegen omdat ze regengebieden met onweer tegenkomen. Graag profiteren ze van een lekkere warm zuidenwind, die ook deze kant op komt. Ik heb de Atalanta en de Distelvlinder dit jaar hier alweer gezien.”

Op safari.

De volgende dag zijn Opa en de kinderen op hun juttersfietsen op een vlinderzoektocht. Ze hebben de safarihoeden met nekbescherming opgezet en fietsen heel Ameland rond. In hun fietsmanden zitten superhandige, uitschuifbare vlindernetjes. Onderweg van Ballum naar Hollum vangen ze op de Ridderweg hun eerste vlinders: distelvlinders. “Een trekvlinder, ze komen vliegen uit Noord Afrika! Ik herken ze van de dia’s”, roept Tim enthousiast. Overal zien ze witte vlinders, toch steeds weer een beetje anders: koolwitjes. Op de terugweg naar Nes vangen ze blauwe vlindertjes. Zo’n anderhalve centimeter groot: Icarusblauwtjes noemt Opa ze. Vanaf Paal 17 zien ze aan de zuidkant van het fietspad hoe daar de paarden, koeien en schapen grazen op het uitgestrekte veld van de vennoot. Ze zien de dieren luieren in de zon. “Als we ons voorstellen dat het zebra’s, antilopen en gnoes zijn, lijkt het wel of we op safari zijn”, fantaseert Tim. Bij paal 19 wijst Opa hen op de duinviooltjes, de waardplant van de Duinparelmoervlinder, die op Ameland zijn eitjes legt. Duizenden staan er! Tamara vangt een Sint Jacobsvlinder, knalrood is hij en de rups, die uit zijn eitjes groeit en overal op planten rondkruipt is als een wesp: zwart en geel. “Giftig voor vogels zijn die rupsen”, zegt opa. “De planten waarvan ze eten zijn ook giftig voor koeien en paarden”. Even later ziet Tim een klein vlindertje. Het blijft zo mooi zitten op een blaadje, dat ze het niet vangen. Oranje met wit is het en opa vertelt: “Dit vlindertje heet hooibeestje. Dat zie je vanaf mei tot het eind van de zomer, het is graag in de duinen”. En inderdaad Tim ziet er nog veel meer van als hij even rondloopt.

Antilopen, gnoes en zebra’s .

Als Tim en Tamara vanaf het Oerd terugrijden langs het fietspad is het echt warm. Mugjes zoemen om hen heen. Ze kijken naar de schapen, koeien en paarden. De vlinders fladderen rondom hen, maar ze vangen ze niet langer. Opa Sippelaars armen zijn verbrand door de zon. “Ik hoef eigenlijk niet meer te fantaseren over die gnoes en antilopen”, vindt Tim “met de paarden, koeien en schapen en al die vlinders, was het vandaag op Ameland ook een echte safaridag”.